Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 9 czerwca 2022 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Rozporządzenie (EWG) nr 2913/92 – Wspólnotowy kodeks celny – Artykuł 30 ust. 2 lit. a) i b) – Wartość celna – Ustalenie transakcyjnej wartości towarów podobnych – Baza danych sporządzona i zarządzana przez krajowe organy celne – Bazy danych sporządzone i zarządzane przez organy celne innych państw członkowskich i przez służby Unii Europejskiej – Towary podobne lub identyczne wywiezione do Unii „w tym samym lub w zbliżonym czasie”

W sprawie C-187/21

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Kúria (sąd najwyższy, Węgry) postanowieniem z dnia 4 lutego 2021 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 25 marca 2021 r., w postępowaniu:

FAWKES Kft.

przeciwko

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebviteli Igazgatósága,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: E. Regan, prezes izby, I. Jarukaitis, M. Ilešič, D. Gratsias (sprawozdawca) i Z. Csehi, sędziowie,

rzecznik generalny: T. Ćapeta,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu FAWKES Kft. – L. P. Maruzs, ügyvéd,

– w imieniu rządu węgierskiego – M. Z. Fehér i K. Szíjjártó, w charaktrze pełnomocników,

– w imieniu rządu hiszpańskiego – I. Herranz Elizalde i S. Jiménez García, w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: węgierski.

– w imieniu rządu francuskiego – G. Bain oraz A.-L. Desjonquères, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu rządu fińskiego – M. Pere, w charakterze pełnomocnika,

– w imieniu Komisji Europejskiej – B. Béres i F. Clotuche-Duvieusart, w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 30 ust. 2 lit. a) i b) rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego wspólnotowy kodeks celny (Dz.U. 1992, L 302, s. 1), zmienionego rozporządzeniami (WE) nr 82/97 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 1996 r. (Dz.U. 1997, L 17, s. 1) i nr 2700/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2000 r. (Dz.U. 2000, L 311, s. 17), (zwanego dalej „kodeksem celnym").

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy FAWKES Kft. a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (dyrekcją ds. odwołań krajowej administracji podatkowej i celnej, Węgry, zwaną dalej „węgierskim organem celnym") w przedmiocie decyzji, na mocy której organ ten ustalił na podstawie art. 30 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego wartość celną produktów tekstylnych pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej (zwanej dalej „sporną decyzją").

Ramy prawne

Kodeks celny

3 Kodeks celny został uchylony i zastąpiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającym unijny kodeks celny (Dz.U. 2013, L 269, s. 1; sprostowanie Dz.U. 2013, L 287, s. 90). Jednakże zgodnie z art. 286 ust. 2 tego ostatniego rozporządzenia w związku z jego art. 288 ust. 2 kodeks celny miał nadal zastosowanie do dnia 30 kwietnia 2016 r.

4 Zgodnie z motywem ósmym kodeksu celnego:

„[…] [W]ydając przepisy wykonawcze do niniejszego kodeksu, należy w miarę możliwości zwrócić uwagę na zapobieganie nadużyciom lub nieprawidłowościom mogącym przynieść uszczerbek budżetowi [Unii Europejskiej]".

5 Artykuł 6 ust. 3 tego kodeksu przewiduje:

„Do decyzji pisemnych, które są decyzjami odmownymi lub które miałyby konsekwencje niekorzystne dla osób, których dotyczą, organy celne dołączają uzasadnienie […]".

6 Artykuł 29 ust. 1 wspomnianego kodeksu stanowi:

„Wartością celną przywożonych towarów jest wartość transakcyjna, to znaczy cena faktycznie zapłacona lub należna za towary, wtedy gdy zostały one sprzedane w celu wywozu na obszar celny Wspólnoty, ustalana, o ile jest to konieczne, na podstawie art. 32 i 33 […]”.

7 Artykuł 30 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia stanowi:

„1. Jeżeli wartość celna nie może zostać ustalona na podstawie art. 29, ustala się ją, stosując w kolejności lit. a), b), c) i d) ustępu 2, aż do pierwszej litery, na podstawie której będzie mogła zostać ustalona […].

2. Wartością celną ustalaną na podstawie niniejszego artykułu jest:

a) wartość transakcyjna identycznych towarów sprzedanych w celu wywozu do Wspólnoty i wywiezionych w tym samym lub w zbliżonym czasie co towary, dla których ustalana jest wartość celna;

b) wartość transakcyjna podobnych towarów sprzedanych w celu wywozu do Wspólnoty i wywiezionych w tym samym lub w zbliżonym czasie co towary, dla których ustalana jest wartość celna;

c) wartość oparta na cenie jednostkowej, po jakiej towary przywożone lub towary identyczne bądź podobne sprzedawane są we Wspólnocie w największych zbiorczych ilościach osobom niepowiązanym ze sprzedawcami;

d) wartość kalkulowana, która jest sumą:

– kosztów lub wartości materiałów i produkcji bądź innych procesów zastosowanych przy wytworzeniu przywożonych towarów;

– kwoty zysku i kosztów ogólnych równych kwocie zwyczajowo wliczanej w cenę sprzedaży towarów tego samego gatunku lub rodzaju jak te, dla których ustalana jest wartość celna, wytworzonych przez producentów z kraju wywozu na eksport do Wspólnoty;

– kosztów lub wartości elementów wymienionych w art. 32 ust. 1 lit. e)”.

8 Artykuł 31 ust. 1 kodeksu celnego stanowi:

„Jeżeli wartość celna przywożonych towarów nie może być ustalona na podstawie art. 29 i 30, jest ona ustalana na podstawie danych dostępnych we Wspólnocie, z zastosowaniem odpowiednich środków zgodnych z zasadami i ogólnymi przepisami:

– porozumienia w sprawie stosowania art. VII Układu [o]gólnego w sprawie [t]aryf [c]elnych i [h]andlu z 1994 r.,

– artykułu VII Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu z 1994 r.

i

– przepisów niniejszego rozdziału”.

9 Artykuł 78 tego kodeksu brzmi następująco:

„1. Po zwolnieniu towarów organy celne mogą z urzędu lub na wniosek zgłaszającego dokonać sprostowania zgłoszenia.

2. Po dokonaniu zwolnienia towarów organy celne mogą w celu upewnienia się o prawidłowości danych zawartych w zgłoszeniu przystąpić do kontroli dokumentów i danych handlowych dotyczących operacji przywozu lub wywozu towarów objętych zgłoszeniem oraz późniejszych operacji handlowych dotyczących tych samych towarów. Kontrole te mogą być przeprowadzone u zgłaszającego bądź u każdej osoby bezpośrednio lub pośrednio zainteresowanej zawodowo tymi operacjami, jak również u każdej innej osoby posiadającej dla potrzeb zawodowych wymienione dokumenty i dane. Organy te mogą również przeprowadzić rewizję towarów, o ile istnieje jeszcze możliwość ich okazania.

3. Jeżeli z kontroli zgłoszenia lub kontroli po zwolnieniu towarów wynika, że przepisy regulujące właściwą procedurę celną zostały zastosowane w oparciu o nieprawidłowe lub niekompletne dane, organy celne podejmują, zgodnie z wydanymi przepisami, niezbędne działania w celu uregulowania sytuacji, biorąc pod uwagę nowe dane, którymi dysponują”.

10 Artykuł 221 ust. 3 i 4 wspomnianego rozporządzenia stanowi:

„3. Powiadomienie dłużnika nie może nastąpić po upływie trzech lat, licząc od dnia powstania długu celnego. Bieg tego terminu zostaje zawieszony z chwilą złożenia odwołania w rozumieniu art. 243 na czas trwania procedury odwoławczej.

4. Jeżeli dług celny powstał na skutek czynu podlegającego, w chwili popełnienia wszczęciu postępowania karnego, dłużnika można powiadomić o kwocie długu celnego na warunkach przewidzianych w obowiązujących przepisach, po upływie terminu trzech lat, określonych w ust. 3”.

Rozporządzenie wykonawcze

11 Tytuł V rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia nr 2913/92 (Dz.U. 1993, L 253, s. 1; sprostowanie Dz.U. 1994, L 268, s. 32), zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 3254/94 z dnia 19 grudnia 1994 r. (Dz.U. 1994, L 346, s. 1), (zwanego dalej „rozporządzeniem wykonawczym”), jest zatytułowany „Wartość celna” i zawiera art. 141–181a.

12 Zgodnie z art. 142 rozporządzenia wykonawczego:

„1. Do celów niniejszego tytułu:

[…]

c) »towary identyczne« oznaczają towary wyprodukowane w tym samym kraju, takie same pod każdym względem, włączając cechy fizyczne, jakość i renomę. Niewielkie różnice w wyglądzie nie wykluczają ich uznania za towary identyczne, odpowiadające pod innymi względami definicji;

d) »towary podobne« oznaczają towary wyprodukowane w tym samym kraju, które nie będąc podobnymi pod każdym względem, posiadają podobne cechy i podobny skład materiałowy, co pozwala im pełnić te same funkcje i być towarami handlowo zamiennymi; jakość towarów, ich renoma i posiadanie znaku handlowego zaliczają się do czynników, które należy uwzględniać przy ustalaniu, czy towary są podobne;

[…]”.

13 Artykuł 150 rozporządzenia wykonawczego stanowi:

„1. W celu stosowania art. 30 ust. 2 lit. a) [kodeksu celnego] (wartość transakcyjna towarów identycznych) wartość celna ustalana jest w odniesieniu do wartości transakcyjnej towarów identycznych, sprzedawanych na tym samym poziomie handlu i w zasadzie w takich samych ilościach, co towary, dla których określana jest wartość celna. […]

3. Jeżeli, stosując przepisy niniejszego artykułu, stwierdzono istnienie dwóch lub większej liczby wartości transakcyjnych towarów podobnych, to dla ustalenia wartości celnej przywożonych towarów przyjmuje się najniższą wartość transakcyjną.

4. W celu stosowania niniejszego artykułu wartość transakcyjna towarów wytworzonych przez inną osobę jest brana pod uwagę tylko wtedy, jeżeli na podstawie ust. 1 nie można stwierdzić wartości transakcyjnej dla towarów podobnych wytworzonych przez tę samą osobę, która wyprodukowała towary, których wartość celna ma zostać określona.

5. Do celów niniejszego artykułu wartość transakcyjna przywożonych towarów identycznych oznacza wartość celną uprzednio określoną, zgodnie z art. 29 [kodeksu celnego], skorygowaną zgodnie z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu”.

14 Artykuł 151 omawianego rozporządzenia stanowi:

„1. W celu stosowania art. 30 ust. 2 lit. b) [kodeksu celnego] (wartość transakcyjna towarów podobnych) wartość celna ustalana jest w odniesieniu do wartości transakcyjnej towarów podobnych sprzedawanych na tym samym poziomie handlu i w zasadzie w takich samych ilościach, co towary, dla których określana jest wartość celna. […]

[…]

3. Jeżeli, stosując przepisy niniejszego artykułu, stwierdzono istnienie dwóch lub większej liczby wartości transakcyjnych towarów podobnych, to dla ustalenia wartości celnej przywożonych towarów przyjmuje się najniższą wartość transakcyjną.

4. W celu stosowania niniejszego artykułu wartość transakcyjna towarów wytworzonych przez inną osobę jest brana pod uwagę tylko wtedy, jeżeli na podstawie ust. 1 nie można stwierdzić wartości transakcyjnej dla towarów podobnych wytworzonych przez tę samą osobę, która wyprodukowała towary, których wartość celna ma zostać określona.

5. Do celów niniejszego artykułu wartość transakcyjna przywożonych towarów podobnych oznacza wartość celną uprzednio określoną, zgodnie z art. 29 [kodeksu celnego], skorygowaną zgodnie z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu”.

15 Artykuł 181a rozporządzenia wykonawczego stanowi:

„1. Jeżeli, zgodnie z procedurą ustanowioną w ust. 2, organy celne mają uzasadnione wątpliwości, że [czy] zadeklarowana wartość celna stanowi całkowitą faktycznie zapłaconą lub należną sumę określoną w art. 29 [kodeksu celnego], nie muszą ustalać wartości celnej przywożonych towarów z zastosowaniem metody wartości transakcyjnej.

2. Jeżeli organy celne mają wątpliwości określone w ust. 1, mogą zażądać, zgodnie z art. 178 ust. 4, przedstawienia uzupełniających informacji. Jeżeli wątpliwości te pozostają, organy celne przed podjęciem ostatecznej decyzji powiadamiają daną osobę na piśmie, o ile się o to zwróciła, o powodach tych wątpliwości i zapewnią jej odpowiednią możliwość udzielenia odpowiedzi. Ostateczna decyzja wraz uzasadnieniem przekazywana jest zainteresowanemu na piśmie".

Rozporządzenie nr 515/97

16 Rozporządzenie Rady (WE) nr 515/97 z dnia 13 marca 1997 r. w sprawie wzajemnej pomocy między organami administracyjnymi państw członkowskich i współpracy między państwami członkowskimi a Komisją w celu zapewnienia prawidłowego stosowania przepisów prawa celnego i rolnego (Dz.U. 1997, L 82, s. 1), zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 766/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. (Dz.U. 2008, L 218, s. 48), (zwane dalej „rozporządzeniem nr 515/97"), stanowi w art. 1 ust. 1:

„Niniejsze rozporządzenie ustanawia sposoby, według których organy administracyjne odpowiedzialne za wprowadzanie w życie przepisów prawa celnego i rolnego w państwach członkowskich współpracują ze sobą nawzajem oraz z Komisją w celu zapewnienia zgodności z tymi przepisami w ramach systemu wspólnotowego".

17 Tytuły I i II tego rozporządzenia dotyczą odpowiednio pomocy na wniosek i pomocy z własnej inicjatywy.

18 Tytuł V wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „System informacji celnej [(CIS)]", zawiera rozdział 2, zatytułowany „Działanie i stosowanie [CIS]", zawierający art. 24, który stanowi:

„[CIS] składa się z centralnej bazy danych dostępnej poprzez terminale w każdym państwie członkowskim oraz w Komisji. Zawiera ona wyłącznie dane niezbędne do osiągnięcia celu określonego w art. 23 ust. 2, łącznie z danymi osobowymi, w następujących kategoriach:

[…]

g) zatrzymanie, zajęcie lub konfiskata towarów;

[…]".

Rozporządzenie wykonawcze (UE) 2016/346

19 Motyw 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2016/346 z dnia 10 marca 2016 r. określającego elementy, które mają być wprowadzone do systemu informacji celnej (Dz.U. 2016, L 65, s. 40), stanowi:

„Celem systemu informacji celnej (CIS) jest pomoc właściwym organom w zapobieganiu działaniom naruszającym przepisy prawa celnego i rolnego oraz w wykrywaniu i ściganiu takich działań. Aby ten cel osiągnąć, właściwe organy państw członkowskich wprowadzają do CIS informacje o istotnych zdarzeniach, takich jak zajęcie lub zatrzymanie towarów. Aby CIS nadal spełniał potrzeby właściwych organów, niezbędne jest uaktualnienie wykazu pozycji, które powinny być zawarte w CIS”.

Uregulowanie dotyczące statystyk odnoszących się do handlu zagranicznego

20 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 471/2009 z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie statystyk Wspólnoty dotyczących handlu zagranicznego z państwami trzecimi, uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1172/95 (Dz.U. 2009, L 152, s. 23), przewiduje w art. 3 ust. 1:

„Statystyki dotyczące handlu zagranicznego rejestrują przywóz i wywóz towarów.

[…]

Państwa członkowskie rejestrują przywóz, gdy towary wprowadzane są na terytorium statystyczne Wspólnoty zgodnie z jedną z poniższych procedur celnych przewidzianych w kodeksie celnym:

a) dopuszczenie do obrotu;

b) uszlachetnianie czynne;

[…]”.

21 Zgodnie z brzmieniem art. 4 ust. 1 tego rozporządzenia:

„Źródłem danych służących do rejestrowania przywozu i wywozu towarów, o którym mowa w art. 3 ust. 1, jest zgłoszenie celne, wraz z ewentualnymi korektami lub zmianami danych statystycznych wynikającymi z decyzji właściwych organów celnych”.

22 Artykuł 5 ust. 1 omawianego rozporządzenia stanowi:

„Państwa członkowskie uzyskują następujące dane z rejestrów przywozów i wywozów, o których mowa w art. 3 ust. 1:

[…]

c) wartość statystyczna towarów na granicy państwa członkowskiego przywozu lub wywozu;

[…]”.

23 Artykuł 6 rozporządzenia nr 471/2009 przewiduje:

„1. Dla każdego miesięcznego okresu referencyjnego państwa członkowskie dokonują zestawienia statystyk przywozu i wywozu towarów, wyrażonych w wartości i ilości, z podziałem na:

a) kody towarów;

b) państwa członkowskie przywozu/wywozu;

c) państwa partnerskie;

d) procedury statystyczne;

e) charakter transakcji;

f) preferencyjne traktowanie przywozu;

g) rodzaj transportu.

[…]”.

24 Artykuł 8 tego rozporządzenia stanowi:

„1. Państwa członkowskie przekazują Komisji (Eurostatowi) statystyki, o których mowa w art. 6 ust. 1, nie później niż 40 dni po zakończeniu każdego miesięcznego okresu referencyjnego.

Państwa członkowskie zapewniają, by statystyki zawierały informacje o wszystkich przywozach i wywozach w danym okresie referencyjnym, dokonując korekt tam, gdzie rejestry są niedostępne.

[…]”.

25 Rozporządzenie Komisji (UE) nr 113/2010 z dnia 9 lutego 2010 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (Parlamentu Europejskiego i Rady WE) nr 471/2009 w sprawie statystyk Wspólnoty dotyczących handlu zagranicznego z państwami trzecimi w odniesieniu do zakresu zgłaszanego handlu, definicji danych, sporządzania statystyk handlowych w podziale według charakterystyki działalności oraz według waluty fakturowania, a także w odniesieniu do szczególnych towarów lub przepływów (Dz.U. 2010, L 37, s. 1) w art. 4 ust. 1 i 2 stanowi:

„1. Wartość statystyczna to wartość towarów w czasie i miejscu przekraczania granicy państwa członkowskiego przeznaczenia – w przywozie oraz państwa członkowskiego rzeczywistego wywozu – w wywozie.

Wartość statystyczna obliczana jest na podstawie wartości towarów, o której mowa w ust. 2, oraz, w razie potrzeby, dostosowywana po uwzględnieniu kosztów transportu i ubezpieczenia zgodnie z ust. 4.

2. Stosownie do zasad określania wartości, ustanowionych w Porozumieniu dotyczącym stosowania art. VII Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu (porozumieniu WTO w sprawie określania wartości celnej), wartość towarów w przywozie lub wywozie to:

a) w przypadku sprzedaży lub kupna, cena rzeczywiście zapłacona lub należna za przywiezione lub wywiezione towary, z wyłączeniem równowartości samowolnych lub nieprawdziwych;

b) w innych przypadkach – cena, która zostałaby zapłacona podczas sprzedaży lub kupna.

Wartość celna jest stosowana, jeżeli została określona zgodnie z kodeksem celnym dla towarów dopuszczonych do obrotu".

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

26 W 2012 r. FAWKES, skarżąca w postępowaniu głównym, wielokrotnie dokonywała przywozu do Unii wyrobów tekstylnych pochodzących z Chin. Węgierski organ celny uznał, że zgłoszone na podstawie art. 29 kodeksu celnego wartości transakcyjne były rażąco niskie. Stwierdziwszy, że niemożliwe było ustalenie wartości celnej tych towarów na podstawie wartości transakcyjnej zgodnie z zasadą ustanowioną w art. 29 tego kodeksu lub posłużenie się metodami przewidzianymi w art. 30 tego kodeksu, organ ten zastosował w tym celu art. 31 wspomnianego kodeksu i wydał kilka decyzji, od których skarżąca w postępowaniu głównym wniosła odwołanie do właściwego sądu krajowego.

27 Jak wynika z uwag przedstawionych zarówno przez skarżącą w postępowaniu głównym, jak i przez rząd węgierski, potwierdzonych w tym zakresie przez akta sprawy przedłożone Trybunałowi, decyzje te zostały uchylone przez właściwy sąd krajowy. Węgierski organ celny wydał nowe decyzje, które również zostały uchylone w wyniku odwołania wniesionego przez skarżącą w postępowaniu głównym. Ów organ celny wydał wówczas sporną decyzję ustalającą wartość celną zgodnie z art. 30 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego. W tym celu wspomniany organ wykorzystał informacje wynikające z krajowej bazy danych dotyczące okresu 90 dni, z czego 45 dni przed ocleniem i 45 dni po ocleniu. Wspomniany organ celny nie uwzględnił innych czynności odprawy celnej skarżącej w postępowaniu głównym.

28 Na poparcie skargi na sporną decyzję skarżąca w postępowaniu głównym podniosła, po pierwsze, że w celu ustalenia wartości celnej zgodnie z art. 30 ust. 2 lit. a) lub b) kodeksu celnego węgierski organ celny powinien był skonsultować się z bazami danych przechowywanymi przez poszczególne służby Unii, takie jak Dyrekcja Generalna (DG) ds. Podatków i Unii Celnej (TAXUD) Komisji Europejskiej, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i Eurostat – Urząd Statystyczny Unii Europejskiej. Po drugie, ów organ celny nie powinien był wykluczyć wartości transakcyjnych dotyczących innych przywozów dokonanych przez skarżącą w postępowaniu głównym na Węgrzech i w innych państwach członkowskich, ponieważ nie zostały one zakwestionowane przez właściwe organy. Po trzecie, zdaniem skarżącej w postępowaniu głównym okres uwzględniony dla celów ustalenia wartości celnej powinien być dłuższy niż okres 90 dni, do którego odniósł się wspomniany organ celny.

29 Ponieważ sąd krajowy pierwszej instancji oddalił tę skargę, skarżąca w postępowaniu głównym wniosła skargę kasacyjną do Kúria (sądu najwyższego, Węgry), będącego sądem odsyłającym. Na poparcie skargi kasacyjnej skarżąca w postępowaniu głównym powtórzyła swoje zarzuty dotyczące rzekomego obowiązku ustalenia wartości celnej poprzez sprawdzenie baz danych

prowadzonych na terenie Unii, uwzględnienia wartości transakcyjnych dotyczących innych przywozów dokonanych przez skarżącą oraz przyjęcia odpowiedniego okresu dłuższego niż 90 dni.

30 Zdaniem sądu odsyłającego, jeżeli chodzi o ustalenie wartości celnej na podstawie wartości transakcyjnej towarów identycznych lub podobnych w rozumieniu art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego, to organ celny nie może odstąpić od zasięgnięcia informacji u organów celnych innych państw członkowskich. W braku bazy danych obejmującej niezbędne informacje na szczeblu Unii przepis ten należy interpretować w ten sposób, że pozwala on organom celnym państwa członkowskiego zwrócić się o informacje do swoich odpowiedników – organów z innych państw członkowskich.

31 Ponadto sąd odsyłający uważa, że organ celny może nie uwzględniać wartości transakcyjnych przyjętych przy wcześniejszych odprawach celnych dokonanych na wniosek tego samego importera, jeżeli istnieją wątpliwości co do akceptowalnego charakteru tych wartości celnych w rozumieniu art. 29 kodeksu celnego. Sąd odsyłający uważa również, że okres 90 dni, z czego 45 dni przed ocleniem i 45 dni po ocleniu, odpowiada pojęciu towarów wywiezionych do Unii „w tym samym lub w zbliżonym czasie co towary, dla których ustalana jest wartość celna" w rozumieniu art. 30 ust. 2 lit. a) i b) tego kodeksu.

32 W tych okolicznościach Kúria (sąd najwyższy) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 30 ust. 2 lit. a) i b) [kodeksu celnego] należy interpretować w ten sposób, że jedynie można i należy uwzględnić jako wartość celną wartości, które znajdują się w bazie danych utworzonej na podstawie odpraw celnych przez sam organ celny państwa członkowskiego?

2) W przypadku odpowiedzi przeczącej na pytanie pierwsze , czy przy ustalaniu wartości celnej zgodnie z art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego konieczne jest występowanie do organów celnych innych państw członkowskich w celu uzyskania wartości celnej podobnych towarów znajdujących się w ich bazie danych albo czy konieczne jest konsultowanie się z jakąkolwiek bazą danych [Unii] w celu uzyskania znajdujących się w niej wartości celnych?

3) Czy art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego należy interpretować w ten sposób, że w celu ustalenia wartości celnej nie można uwzględniać wartości transakcyjnych, do których odnoszą się transakcje wnioskującego o odprawę celną, pomimo że wartości te nie zostały zakwestionowane ani przez krajowy organ celny, ani przez organy celne innych państw członkowskich?

4) Czy ustanowioną w art. 30 ust. 2 lit. a) i b) [kodeksu celnego] przesłankę dotyczącą tego samego lub zbliżonego czasu należy interpretować w ten sposób, że czas ten może zostać ograniczony do okresu 45 poprzedzających odprawę celną i 45 dni następujących po niej?".

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytań pierwszego i drugiego

33 Poprzez pytania pierwsze i drugie, które należy rozpatrzyć łącznie, sąd odsyłający dąży zasadniczo do ustalenia, czy art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego należy interpretować w ten sposób, że przy określaniu wartości celnej zgodnie z tym przepisem organ celny państwa członkowskiego może ograniczyć się do wykorzystania informacji zawartych w krajowej bazie danych, do której on sam dostarcza informacji i którą zarządza, czy też powinien on posłużyć się informacjami posiadanymi przez organy celne innych państw członkowskich lub instytucji i służb Unii, występując do nich w razie potrzeby z wnioskiem w celu uzyskania dodatkowych danych w celu takiego określenia.

34 Należy zauważyć, że prawo Unii dotyczące obliczania wartości celnej ma na celu ustanowienie sprawiedliwego, jednolitego i neutralnego systemu, wykluczającego stosowanie arbitralnych lub fikcyjnych wartości celnych. Wartość celna powinna zatem odzwierciedlać rzeczywistą wartość ekonomiczną przywożonych towarów, a tym samym uwzględniać wszystkie elementy tych towarów, które przedstawiają wartość ekonomiczną (wyrok z dnia 9 lipca 2020 r., Direktor na Teritorialna direktsiya Yugozapadna Agentsiya „Mitnitsi”, C-76/19, EU:C:2020:543, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo).

35 Ponadto z uwagi na związek istniejący pomiędzy poszczególnymi metodami ustalania wartości celnej przewidzianymi w art. 30 ust. 2 lit. a)–d) kodeksu celnego, organy celne muszą wykazać się starannością przy stosowaniu każdej z kolejnych przewidzianych w tym przepisie metod, zanim będą mogły uznać, że nie ma ona zastosowania (wyrok z dnia 9 listopada 2017 r., LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, pkt 52).

36 W ten sposób, jeżeli organ celny podejmuje decyzję o ustaleniu wartości celnej na podstawie art. 30 ust. 2 lit. a) kodeksu celnego, powinien on oprzeć swą ocenę na elementach dotyczących identycznych towarów, określonych w art. 142 ust. 1 lit. c) rozporządzenia wykonawczego, wywiezionych w tym samym czasie lub w zbliżonym czasie co towary, dla których ustalana jest wartość celna, przy jednoczesnym przestrzeganiu innych warunków ustanowionych w art. 150 tego ostatniego rozporządzenia, dotyczących w szczególności poziomu handlowego, na którym towary te zostały sprzedane, sprzedanej ilości oraz osoby, która je wyprodukowała.

37 Analogicznie, gdy organ celny po stwierdzeniu, że metoda przewidziana w art. 30 ust. 2 lit. a) kodeksu celnego nie ma zastosowania, podejmuje decyzję o ustaleniu wartości celnej zgodnie z art. 30 ust. 2 lit. b) tego kodeksu, powinien on oprzeć swą ocenę na elementach dotyczących podobnych towarów, określonych w art. 142 ust. 1 lit. d) rozporządzenia wykonawczego, wywiezionych do Unii w tym samym lub w zbliżonym czasie co towary, dla których ustalana jest wartość celna, przy jednoczesnym przestrzeganiu innych warunków ustanowionych przez art. 151 tego rozporządzenia, które są identyczne jak warunki ustanowione przez jego art. 150.

38 W tym kontekście z uwagi na ów obowiązek wykazania staranności w stosowaniu art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego, organy celne są zobowiązane do konsultacji wszystkich źródeł informacji i baz danych, którymi dysponują w celu ustalenia wartości celnej w sposób jak najbardziej precyzyjny i jak najbardziej zbliżony do rzeczywistości (zob. podobnie wyroki: z dnia 9 listopada 2017 r., LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, pkt 56; z dnia 20 czerwca 2019 r., Oribalt Rīga, C-1/18, EU:C:2019:519, pkt 27).

39 Zgodnie z tym obowiązkiem każdy organ celny jest zobowiązany do skorzystania z krajowej bazy danych, do której organ ten wnosi dane i którą zarządza, w zakresie, w jakim owa baza danych dostarcza mu informacji koniecznych dla zastosowania art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego poprzez wydanie decyzji z uzasadnieniem zgodnie z art. 6 ust. 3 tego kodeksu. Z kolei organ celny nie może być zobowiązany do systematycznego poszukiwania, z urzędu lub na wniosek, dostępu do źródeł informacji lub baz danych, które nie są mu niezbędne do celów stosowania art. 30 ust. 2 lit. a) i b) wspomnianego kodeksu, w szczególności wówczas, gdy nie ma on swobodnego i natychmiastowego dostępu do owych źródeł informacji lub owych baz danych lub gdy zawarte tam dane nie mogą zostać włączone do uzasadnienia decyzji wydanej na podstawie tego przepisu.

40 Należy zauważyć w tym względzie, że organy celne zasilają krajowe bazy danych za pomocą zgłoszeń celnych, jakie otrzymują na podstawie kodeksu celnego. W szczególności z art. 3 ust. 1 akapit drugi w związku z art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 471/2009 wynika, że państwa członkowskie są zobowiązane do rejestrowania każdego przywozu towarów, które wchodzą na ich terytorium stanowiące część terytorium statystycznego Unii w rozumieniu art. 2 lit. b) tego rozporządzenia, przy wykorzystaniu zgłoszenia celnego jako źródła danych rejestracyjnych. Wśród danych statystycznych uzyskiwanych przez organy celne znajduje się zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. c) wspomnianego rozporządzenia wartość statystyczna towarów na granicy państwa członkowskiego przywozu, która w myśl art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 113/2010 opiera się na wartości towarów w chwili i w miejscu, w którym towary te przekraczają granicę państwa członkowskiego przeznaczenia.

41 Utworzone w ten sposób krajowe bazy danych mogą zatem co do zasady odsyłać do elementów koniecznych dla zastosowania art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego. Ponadto każda z owych krajowych baz danych jest z definicji w sposób swobodny i natychmiastowy dostępna dla organów celnych danego państwa członkowskiego, które zasilają te bazy danych i zarządzają nimi.

42 W tych okolicznościach ewentualny obowiązek organów celnych państwa członkowskiego, w którym następuje odprawa celna, skorzystania z elementów wynikających z baz danych sporządzonych i zarządzanych przez organy celne innych państw członkowskich lub przez służby Unii, zależy od tego, czy dany organ celny jest w stanie ustalić wartość celną w sposób zgodny z art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego za pomocą elementów, które są dostępne dla nich w sposób natychmiastowy. Jeżeli organ ten dysponuje już na podstawie zasilanych i zarządzanych przez niego baz danych niezbędnymi do tego elementami, informacje zawarte w bazach danych zarządzanych przez inne organy celne lub przez służby Unii nie są szczególnie użyteczne.

43 Ponadto swobodny i natychmiastowy dostęp do każdej z krajowych baz danych jest zastrzeżony wyłącznie dla organu celnego danego państwa członkowskiego, który ją zasila i nią zarządza, a będące jego odpowiednikami organy innych państw członkowskich mogą pobierać z niej informacje jedynie za pomocą wniosku złożonego zgodnie z rozporządzeniem nr 515/97.

44 Z art. 1 ust. 1 rozporządzenia nr 515/97 wynika bowiem, że ustanawia ono sposoby, według których organy administracyjne odpowiedzialne za wprowadzanie w życie przepisów prawa celnego i rolnego w państwach członkowskich współpracują ze sobą nawzajem oraz z Komisją w celu zapewnienia przestrzegania tych rozporządzeń. Otóż pomoc ta jest udzielana albo na wniosek, zgodnie z przepisami tytułu pierwszego tego rozporządzenia, albo z własnej inicjatywy, zgodnie z tytułem II tego rozporządzenia, w sytuacjach, które różnią się od zwykłej kontroli w celu określenia wartości celnej.

45 W tych okolicznościach, jeżeli elementy znajdujące się w krajowej bazie danych danego państwa członkowskiego są wystarczające dla organów celnych tego państwa członkowskiego do określenia wartości celnej zgodnie z art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego, nałożenie obowiązku systematycznego pobierania elementów wynikających z baz danych zarządzanych przez organy celne innych państw członkowskich skutkowałoby niepotrzebnym utrudnieniem procedury kontroli, co mogłoby zagrozić realizacji celu, jakim jest zwalczanie oszustwa i każdej innej bezprawnej działalności stanowiącej zagrożenie dla interesów finansowych Unii. Cel ten, określony w art. 325 TFUE i w motywie ósmym kodeksu celnego, wymaga bowiem, aby kontrole celne były przeprowadzane we właściwym czasie, aby umożliwić rzeczywiste i pełne pobranie należności celnych [zob. podobnie wyrok z dnia 8 marca 2022 r., Komisja/Zjednoczone Królestwo (Zwalczanie oszustw polegających na zaniżaniu wyceny), C-213/19, EU:C:2022:167, pkt 209–211 i przytoczone tam orzecznictwo].

46 Jeżeli chodzi o dane statystyczne gromadzone na poziomie Unii, w szczególności o których mowa w uwagach na piśmie przedstawionych Trybunałowi, to nie do końca jest pewne, czy zawierają one elementy, które mogą zostać wykorzystane w celu określenia wartości celnej na podstawie art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego, ze względu na ich skumulowany i poufny charakter.

47 W tym względzie należy zauważyć, że rozporządzenie nr 515/97 ustanawia na podstawie tytułu V system informacji celnych, który składa się z centralnej bazy danych dostępnej z terminali umieszczonych w każdym z państw członkowskich i Komisji. Jednakże z art. 24 lit. g) tego rozporządzenia oraz z motywu 1 rozporządzenia wykonawczego 2016/346 wynika, że właściwe organy państw członkowskich zasilają system informacji celnych wraz z informacjami dotyczącymi istotnych wydarzeń, takich jak zajęcie lub zatrzymanie towarów. System informacji celnych nie zawiera zatem informacji dotyczących każdej czynności odprawy celnej przeprowadzonej na terytorium celnym Unii, z której właściwe organy mogłyby w każdym wypadku pobrać elementy niezbędne do ustalenia wartości celnej towaru zgodnie z art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego.

48 Podobnie z art. 5, 6 i 8 rozporządzenia nr 471/2009 wynika, że państwa członkowskie przekazują Eurostatowi wspólne dane dotyczące przywozu, wyrażone w wartości celnej i według kodów towarowych. Tymczasem, jak wskazano w pkt 36 i 37 niniejszego wyroku, ustalenie wartości celnej zgodnie z art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego wymaga zbadania elementów, takich jak cechy fizyczne, jakość, reputacja, zamienność towarów oraz poziom handlowy branych pod uwagę sprzedaży.

49 W konsekwencji, jak podnosi rząd węgierski, dane przekazane przez państwa członkowskie Eurostatowi na mocy rozporządzenia nr 471/2009 nie wydają się same w sobie właściwe dla umożliwienia organowi celnemu ustalenia wartości celnej w sposób zgodny z art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego.

50 Jest tak również w przypadku każdej bazy danych ustanowionej na poziomie Unii, która zawiera informacje mające znaczenie z celnego punktu widzenia, takie jak taryfy, reguły pochodzenia, dodatkowe opłaty i należności, procedury i formalności przywozowe, wymogi dotyczące produktów, przeszkód w handlu i statystyk przepływów handlowych, a która nie dostarcza jednak precyzyjnych informacji pozwalających na ustalenie wartości celnej zgodnie z art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego.

51 Ponadto obowiązek uzasadnienia ciążący na organach celnych w ramach stosowania kodeksu celnego ma wpływ na możliwość wykorzystania baz danych zarządzanych przez służby Unii w celu zapobiegania oszustwom.

52 Zgodnie bowiem z art. 6 ust. 3 kodeksu celnego do decyzji pisemnych, które miałyby niekorzystne skutki dla osób, których dotyczą, organy celne dołączają uzasadnienie.

53 W tych okolicznościach obowiązek uzasadnienia ciążący na organach celnych w ramach stosowania kodeksu celnego powinien, po pierwsze, pozwolić jasno i jednoznacznie wskazać powody, dla których odrzuciły one daną metodę lub dane metody ustalania wartości celnej, w niniejszym przypadku, metodę przewidzianą w art. 29 kodeksu celnego (zob. podobnie wyrok z dnia 9 listopada 2017 r., LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, pkt 44).

54 Po drugie, obowiązek ten oznacza, że wspomniane organy muszą przedstawić w decyzji ustalającej kwotę należności celnych przywozowych dane, na podstawie których obliczono wartość celną towarów, w niniejszym przypadku na podstawie art. 30 ust. 2 kodeksu celnego, zarówno po to, aby umożliwić jej adresatowi obronę swoich praw na możliwie najlepszych warunkach i zdecydowanie z pełną znajomością stanu sprawy, czy celowe jest zaskarżenie tej decyzji, jak również i po to, aby umożliwić sądom wykonywanie kontroli zgodności z prawem tej decyzji (zob. podobnie wyrok z dnia 9 listopada 2017 r., LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, pkt 45).

55 Zakładając, że mogą one okazać się użyteczne dla ustalenia wartości celnej, poufne informacje pochodzące z bazy danych mające na celu wykrycie modeli handlowych potencjalnie stanowiących przypadek oszustwa za pomocą metod badania statystycznego nie mogą stanowić części uzasadnienia wymaganego w art. 6 ust. 3 kodeksu celnego. W konsekwencji baza danych, z której wynikają te elementy, nie może być uznana za pozostającą do dyspozycji organów celnych w celu ustalenia wartości celnej w rozumieniu art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego.

56 Niemniej jednak rozważania przedstawione w pkt 42–55 niniejszego wyroku nie stoją na przeszkodzie temu, aby organ celny państwa członkowskiego kierował w zależności od okoliczności każdej sprawy i z uwzględnieniem ciążącego na nim obowiązku staranności do organów celnych innych państw członkowskich lub instytucji i służb Unii właściwe wnioski o uzyskanie dodatkowych informacji, które są mu potrzebne do ustalenia wartości celnej (zob. analogicznie wyrok z dnia 9 listopada 2017 r., LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, pkt 55), o ile mogą one zostać podane do wiadomości zainteresowanego podmiotu gospodarczego na podstawie art. 6 ust. 3 kodeksu celnego.

57 Z uwagi na powyższe rozważania na pytania pierwsze i drugie trzeba odpowiedzieć, iż art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego należy interpretować w ten sposób, że przy ustalaniu wartości celnej zgodnie z tym przepisem organ celny państwa członkowskiego może ograniczyć się do wykorzystania informacji znajdujących się w zasilanej i zarządzanej przez niego krajowej bazie danych, bez zwracania się przez niego, jeżeli informacje te są wystarczające do tego celu, o dostęp do informacji posiadanych przez organy celne innych państw członkowskich lub przez instytucje i służby Unii, bez uszczerbku jednak dla możliwości zwrócenia się przez wspomniany organ celny w razie potrzeby z wnioskiem do tych organów lub owych instytucji i służb w celu uzyskania dodatkowych informacji dla celów tego ustalenia.

W przedmiocie pytania trzeciego

58 Poprzez pytanie trzecie sąd odsyłający dąży zasadniczo do ustalenia, czy art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego należy interpretować w ten sposób, że organ celny państwa członkowskiego może wykluczyć przy ustalaniu wartości celnej wartości transakcyjne dotyczące innych transakcji podmiotu wnioskującego o odprawę celną, nawet jeśli wartości te nie zostały wcześniej zakwestionowane ani przez ten organ celny, ani przez organy celne innych państw członkowskich.

59 Z art. 150 ust. 5 i art. 151 ust. 5 rozporządzenia wykonawczego wynika, że wartość transakcyjną towarów, odpowiednio identycznych lub podobnych, należy rozumieć jako określoną uprzednio na podstawie art. 29 kodeksu celnego wartość transakcyjną innych towarów, identycznych lub podobnych do towarów, dla których ustalona ma zostać wartość transakcyjna.

60 Przepisy te nie wykluczają jednak uwzględnienia do celów ustalenia w świetle danego przywozu wartości celnej zgodnie z art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego wartości transakcyjnych ustalonych na podstawie art. 29 tego kodeksu w odniesieniu do innych przywozów dokonanych przez ten sam podmiot gospodarczy.

61 Niemniej jednak zgodnie z art. 78 ust. 1 i 2 kodeksu celnego organ celny może po zwolnieniu towarów dokonać kontroli zgłoszenia celnego lub kontroli dokumentów i danych handlowych dotyczących transakcji przywozu odnośnych towarów. Ponadto z art. 221 ust. 3 kodeksu celnego wynika, że zarówno pierwotnie ustalona kwota należności, jak i kwota ustalona ewentualnie po dokonaniu rewizji lub kontroli, powinna zostać podana do wiadomości dłużnika w terminie trzech lat od dnia powstania długu celnego.

62 Wreszcie z art. 181a rozporządzenia wykonawczego wynika, że jeżeli organ celny ma uzasadnione wątpliwości co do tego, czy zadeklarowana wartość przywożonych towarów stanowi całkowitą kwotę zapłaconą lub należną za te towary, może on odrzucić zadeklarowaną cenę, jeżeli wątpliwości te utrzymują się po ewentualnym zażądaniu przedstawienia wszelkich informacji lub dokumentów uzupełniających oraz po umożliwieniu zainteresowanej osobie przedstawienia swojego stanowiska w odniesieniu do podstaw, na których opierają się te wątpliwości (wyrok z dnia 16 czerwca 2016 r., EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, pkt 31).

63 Ze wszystkich przepisów przytoczonych w pkt 59–62 niniejszego wyroku wynika, że jeżeli organ celny państwa członkowskiego ustali w odniesieniu do danego przywozu wartość celną zgodnie z art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego, może on wykluczyć wartości celne zgłoszone w związku z innym przywozem dokonywanym przez ten sam podmiot gospodarczy we wspomnianym państwie członkowskim, pod warunkiem, iż rzeczony organ wcześniej je podważy na podstawie art. 78 ust. 1 i 2 kodeksu celnego w granicach czasowych narzuconych przez art. 221 tego kodeksu i na drodze postępowania przewidzianego w art. 181a rozporządzenia wykonawczego.

64 Sytuacja wygląda inaczej, gdy dany podmiot gospodarczy powołuje się na wartości transakcyjne dotyczące przywozu dokonanego w innych państwach członkowskich. Skoro bowiem organ celny państwa członkowskiego nie jest w stanie wpłynąć na wybory organów będących odpowiednikami innych państw członkowskich co do zastosowania art. 181a rozporządzenia wykonawczego w odniesieniu do jednego lub kilku przywozów, okoliczność, że organy te nie podważyły odnośnych wartości transakcyjnych, nie może sama w sobie stać na przeszkodzie dokonaniu przez ten pierwszy organ oceny prawdopodobnego charakteru wartości transakcyjnych powołanych przez importera. W takiej sytuacji ów organ celny zachowuje możliwość

wykluczenia wartości celnych zgłoszonych w związku z przywozem, jaki ten podmiot gospodarczy dokonał w innych państwach członkowskich, pod warunkiem jednak, że uzasadnia to wyłączenie w sposób zgodny z art. 6 ust. 3 kodeksu celnego poprzez odniesienie do elementów wpływających na wiarygodność danych wartości transakcyjnych.

65 Z uwagi na te rozważania na pytanie trzecie trzeba odpowiedzieć, że art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego należy interpretować w ten sposób, że organ celny państwa członkowskiego może przy ustalaniu wartości celnej wykluczyć wartości transakcyjne dotyczące innych transakcji podmiotu wnioskującego o odprawę celną, nawet jeżeli wspomniane wartości nie zostały zakwestionowane ani przez ów organ celny, ani przez organ celny innych państw członkowskich, pod warunkiem że, po pierwsze, w odniesieniu do wartości transakcyjnych dotyczących przywozów dokonanych do tego państwa członkowskiego, wspomniany organ podważy je uprzednio na podstawie art. 78 ust. 1 i 2 kodeksu celnego w granicach czasowych narzuconych przez art. 221 tego kodeksu i w postępowaniu przewidzianym w art. 181a rozporządzenia wykonawczego, oraz po drugie, w odniesieniu do wartości transakcyjnych dotyczących przywozów dokonanych do innych państw członkowskich, ów organ celny uzasadnia owo wykluczenie w sposób zgodny z art. 6 ust. 3 kodeksu celnego w związku z elementami dotyczącymi ich wiarygodności.

W przedmiocie pytania czwartego

66 Poprzez pytanie czwarte sąd odsyłający zmierza zasadniczo do ustalenia, czy pojęcie wywiezionych towarów „w tym samym lub w zbliżonym czasie" co towary, dla których ustalana jest wartość celna, użyte w art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego, należy interpretować w ten sposób, że przy ustalaniu wartości celnej zgodnie z tym przepisem organ celny może ograniczyć się do wykorzystania danych dotyczących wartości transakcyjnych dotyczących okresu 90 dni, z czego 45 dni przed odprawą i 45 dni po odprawie celnej towarów, dla których ustalana jest wartość celna.

67 Jak wskazano w pkt 34 niniejszego wyroku, przepisy dotyczące obliczania wartości celnej mają na celu ustanowienie sprawiedliwego, jednolitego i bezstronnego systemu, wykluczającego stosowanie arbitralnych lub fikcyjnych wartości celnych. Wartość celna powinna zatem odzwierciedlać rzeczywistą wartość ekonomiczną przywożonych towarów i uwzględniać tym samym wszystkie elementy tych towarów, które przedstawiają wartość ekonomiczną.

68 W tym kontekście organy celne są zobowiązane, jak wskazano w pkt 38 niniejszego wyroku, do konsultacji ze wszystkimi źródłami informacji i posiadanymi przez nie bazami danych w celu określenia wartości celnej w możliwie najbardziej precyzyjny i najbardziej zbliżony do rzeczywistości sposób.

69 To właśnie w świetle tych celów należy rozumieć ciążący na organach celnych obowiązek ustalenia wartości celnej na podstawie wartości transakcyjnej towarów identycznych lub podobnych wywiezionych „w tym samym lub w zbliżonym czasie" co towary, dla których ustalana jest wartość celna.

70 W szczególności wymóg dotyczący uwzględnienia wartości transakcyjnej towarów wywiezionych „w tym samym lub w zbliżonym czasie" co towary, dla których ustalana jest wartość celna, ma na celu zagwarantowanie, że zostaną uwzględnione transakcje, które miały miejsce w dniu

wystarczająco bliskim dacie wywozu, tak aby uniknąć ryzyka istotnej modyfikacji praktyk handlowych i warunków rynkowych wpływających na cenę towarów, dla których ustalana jest wartość celna.

71 Tym samym organ celny może co do zasady uwzględniać jedynie wartości transakcyjne identycznych lub podobnych towarów sprzedanych w celu wywozu do Unii w okresie ustalonym przez Unię na 90 dni, z czego 45 dni przed odprawą i 45 dni po odprawie celnej towarów, dla których ustalana jest wartość celna. Okres ten wydaje się bowiem wystarczająco bliski dacie wywozu, tak aby uniknąć ryzyka istotnej zmiany praktyk handlowych i warunków rynkowych, które wpływają na cenę towarów, dla których ustalana jest wartość celna. W konsekwencji, jeżeli wspomniany organ dojdzie do wniosku, że transakcje wywozu towarów identycznych lub podobnych do towarów, dla których ustalana jest wartość celna w tym okresie, pozwalają mu na określenie wartości celnej tych towarów zgodnie z art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego, nie może on co do zasady być zobowiązany do rozszerzenia dochodzenia w celu włączenia do niego wywozów towarów identycznych lub podobnych dokonanych poza tym okresem.

72 W przypadku braku dokonania wywozów identycznych lub podobnych towarów w owym 90-dniowym okresie, do organu celnego należy zbadanie, czy takie wywozy zostały dokonane w trakcie dłuższego okresu, lecz niezbyt odległego od daty wywozu towarów, dla których ustalana jest wartość celna, pod warunkiem że w tym dłuższym okresie praktyki handlowe i warunki rynkowe wpływające na ceny towarów, dla których ustalana jest wartość celna, pozostały zasadniczo takie same. Tylko wtedy, gdy organ celny stwierdzi pod kontrolą sądu krajowego brak takich wywozów, może on zastosować kolejno metody ustalania wartości celnej, o których mowa w art. 30 ust. 2 lit. c) i d) kodeksu celnego lub, w ich braku, w jego art. 31.

73 Na pytanie czwarte trzeba zatem odpowiedzieć, że pojęcie towarów wywożonych „w tym samym lub w zbliżonym czasie" co towary, dla których ustalana jest wartość celna, o którym mowa w art. 30 ust. 2 lit. a) i b) kodeksu celnego, należy interpretować w ten sposób, że przy określaniu wartości celnej zgodnie z tym przepisem organ celny może ograniczyć się do wykorzystania danych dotyczących wartości transakcyjnych odnoszących się do okresu 90 dni, z czego 45 przed odprawą i 45 dni po odprawie celnej towarów, dla których ustalana jest wartość celna, o ile transakcje wywozu do Unii towarów identycznych lub podobnych do towarów, dla których ustalana jest wartość celna, dokonane w trakcie tego okresu pozwalają na ustalenie wartości celnej tych ostatnich towarów zgodnie z tym przepisem.

W przedmiocie kosztów

74 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

1) **Artykuł 30 ust. 2 lit. a) i b) rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego wspólnotowy kodeks celny należy interpretować w ten sposób, że przy ustalaniu wartości celnej zgodnie z tym przepisem organ celny państwa członkowskiego może ograniczyć się do wykorzystania informacji znajdujących się w zasilanej i zarządzanej przez ten organ krajowej bazie danych, bez zwracania się przez**

ten organ, jeżeli informacje te są wystarczające do tego celu, o dostęp do informacji posiadanych przez organy celne innych państw członkowskich lub przez instytucje i służby Unii Europejskiej, bez uszczerbku jednak dla możliwości zwrócenia się przez wspomniany organ celny, jeżeli tak nie jest, z wnioskiem do tych organów lub owych instytucji i służb w celu uzyskania dodatkowych informacji dla celów tego ustalenia.

2) **Artykuł 30 ust. 2 lit. a) i b) rozporządzenia nr 2913/92 należy interpretować w ten sposób, że organ celny państwa członkowskiego może przy ustalaniu wartości celnej wykluczyć wartości transakcyjne dotyczące innych transakcji podmiotu wnioskującego o odprawę celną, nawet jeżeli wspomniane wartości nie zostały zakwestionowane ani przez ów organ celny, ani przez organy celne innych państw członkowskich, pod warunkiem że, po pierwsze, w odniesieniu do wartości transakcyjnych dotyczących przywozów dokonanych do tego państwa członkowskiego, wspomniany organ podważy je uprzednio na podstawie art. 78 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 2913/92 w granicach czasowych narzuconych przez art. 221 tego rozporządzenia i w postępowaniu przewidzianym w art. 181a rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego wspólnotowy kodeks celny, zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 3254/94 z dnia 19 grudnia 1994 r., oraz po drugie, w odniesieniu do wartości transakcyjnych dotyczących przywozów dokonanych do innych państw członkowskich, ów organ celny uzasadnia owo wykluczenie w sposób zgodny z art. 6 ust. 3 rozporządzenia nr 2913/92 w związku z elementami dotyczącymi ich wiarygodności.**

3) **Pojęcie towarów wywożonych „w tym samym lub w zbliżonym czasie" co towary, dla których ustalana jest wartość celna, o którym mowa w art. 30 ust. 2 lit. a) i b) rozporządzenia nr 2913/92, należy interpretować w ten sposób, że przy określaniu wartości celnej zgodnie z tym przepisem organ celny może ograniczyć się do wykorzystania danych dotyczących wartości transakcyjnych odnoszących się do okresu 90 dni, z czego 45 przed odprawą i 45 dni po odprawie celnej towarów, dla których ustalana jest wartość celna, o ile transakcje wywozu do Unii Europejskiej towarów identycznych lub podobnych do towarów, dla których ustalana jest wartość celna, dokonane w trakcie tego okresu pozwalają na określenie wartości celnej tych ostatnich towarów zgodnie z tym przepisem.**

Podpisy